

Poslovno kouniciranje 2007/08

Mentorica: Tina Leskovšek

**KOMUNIKACIJSKI NAČRT NUKLEARNE
ELEKTRARNE KRŠKO V SODELOVANJU Z
AGENCIJO ZA RADIOAKTIVNE ODPADKE ZA
IZBIRO LOKACIJE ODLAGALIŠČA ZA NIZKO
IN SREDNJE RADIOAKTIVNE ODPADKE**

– izpolnjen pripomoček za pripravo komunikacijskega načrta –

Obrazložitev

V našem komunikacijskem načrtu bomo pravzaprav predstavili že obstoječe komunikacijske tehnike podjetja Nuklearna Elektrarna Krško (NEK) preko Agencije za radioaktivne odpadke (ARAO) ter hkrati tudi podali predloge, kako bi lahko le-ta v konkretnem primeru izbora odlagališča za nizko in srednje radioaktivne odpadke izboljšala svojo komunikacijo s ciljnim javnostmi. Za realen in ne za izmišljen primer smo se odločili zato, ker menimo, da že obstoječe situacije komuniciranja med podjetji in ciljnim javnostmi v Sloveniji (in tudi v svetu) zagotavljajo vso teoretično pestrost kompleksnosti teh odnosov. Poleg tega pa je bilo podjetje NEK ter agencija ARAO v zadnjem času veliko na očeh javnosti, tako da je problematika odlagališča za nizko in srednje radioaktivne odpadke za proučevanje zanimiva tudi iz vidika aktualnosti.

I. DEL

Ime / naziv podjetja:

Nuklearna Elektrarna Krško (v sodelovanju z Agencijo za radioaktivne odpadke – ARAO)

Panoga, v kateri podjetje deluje:

Energetika

Pojasnilo, s čim točno se podjetje ukvarja:

Pridobivanje električne energije na osnovi sproščanja toplote ob cepitvi atomskih jeder.

Opis podjetja (zgodovina, preteklost, sedanost, okoliščine poslovanja, na splošno, itd.):

ZGODOVINA

Prve raziskave na Krškem polju, ko je to območje postalo možna lokacija za jedrsko elektrarno, je izvedla delovna skupina Poslovnega združenja energetike Slovenije v letih od 1964 do 1969. Investitorja prve jedrske elektrarne sta bila Savske elektrarne Ljubljana in Elektroprivreda Zagreb, ki sta z investicijsko skupino izvedla pripravljalna dela, razpis in izbrala najugodnejšega ponudnika.

Avgusta 1974 sta investitorja sklenila pogodbo o dobavi opreme in graditvi jedrske elektrarne moči 632 MW z ameriškim podjetjem Westinghouse Electric Corporation, projektant je bilo podjetje Gilbert Associates Inc., izvajalca del na gradbišču sta bila domači podjetji Gradis in Hidroelektra, montažo pa sta izvajala Hidromontaža in Đuro Đaković.

Prvega decembra 1974 je bil položen temeljni kamen za Nuklearno elektrarno Krško. Januarja 1984 je NEK pridobila dovoljenje za redno obratovanje.

VIZIJA

Po merilih jedrske varnosti, stabilnosti obratovanja in poslovne učinkovitosti bo NEK v svetovnem merilu trajno uvrščena med najboljše obratujoče jedrske elektrarne. Zaposleni bomo svoje naloge opravljali visoko profesionalno, dosledno, predano, racionalno in nadpovprečno kakovostno.

POSLANSTVO

Naše poslanstvo temelji na odgovornosti. Uresničujemo ga:

- s trajno zavezo jedrski varnosti in dnevnim udejanjanjem varnostne kulture, ki je neprenosljiva odgovornost vseh nas zaposlenih,*
- z zagotavljanjem varnega in stabilnega obratovanja, ki je v skladu s sodobnimi standardi upravljanja jedrskih objektov,*
- s samokritičnim presojanjem doseženih rezultatov,*
- z zagotavljanjem konkurenčne proizvodnje električne energije na odprtem elektroenergetskem trgu,*

- z zagotavljanjem družbene sprejemljivosti našega delovanja, ki je pregledno, etično ter pozitivno naravnano do okolja,
- s spoštovanjem načel, zapisanih v Pogodbi med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo.

Katere pomembne stvari o podjetju moramo vedeti?

Vplivi jedrskih elektrarn na okolje so v primerjavi z vplivi na primer termoelektrarn izjemno majhni. Jedrske elektrarne namreč ne sproščajo v ozračje CO₂ in torej ne prispevajo h globalnemu učinku tople grede. Izračuni tako kažejo, da uporaba jedrske energije Evropi letno prihrani izpust približno 800 milijonov ton CO₂. Za enak prihranek bi morali na primer s cest umakniti kar 200 milijonov avtomobilov.

RADIOAKTIVNO SEVANJE

Vsak prebivalec na Zemlji je izpostavljen radioaktivnemu sevanju. Naravno sevanje povzročajo radioaktivne kamnine in sevanje, ki prihaja iz vesolja. Med umetne vire radioaktivnega sevanja pa uvrščamo delovanje jedrskih elektrarn, uporabo radioaktivnih virov v medicini, industriji in raziskovalni dejavnosti.

Vpliv radioaktivnega sevanja iz jedrskih elektrarn je kar 200-krat manjši v primerjavi s sevanjem iz naravnega okolja. Za varnost pred sevanji iz elektrarne je temeljito poskrbljeno. V NEK bi v primeru nezgode vrsta zaporednih fizičnih pregrad preprečevala pobeg radioaktivnosti v okolje.

OSTALI VPLIV

Med vplive NEK na okolje štejemo tudi segrevanje reke Save za nekaj stopinj. Savska voda v kondenzatorju ohladi paro in jo spremeni v vodo, ki jo črpalke potiskajo nazaj v uparjalnik. Pri pretvorbi toplotne energije v električno namreč zaradi narave fizikalnega procesa ni mogoče izkoristiti vse toplote. Tako del te toplote v obliki ogrete vode prehaja v reko Savo.

Kakšna je vloga podjetja v lokalni skupnosti?

Podjetje Nuklearna Elektrarna Krško zaposluje 573 ljudi.

Ugled, ki ga NEK utrjuje tako v slovenskem kot v mednarodnem prostoru, temelji na doseženih obratovalnih in poslovnih rezultatih, integriteti celotnega kolektiva in kompetentnih posameznikih.

S kakšnimi ekološkimi težavami se podjetje spopada?

Radioaktivni odpadki lahko ob nepravilnem ravnanju z njimi ogrožajo varnost ljudi in okolja. Zato je treba poskrbeti, da se z njimi ravna strokovno oziroma da razen pooblaščenih oseb do njih nihče nima dostopa. Obenem pa mora biti tako ravnanje z odpadki zagotovljeno toliko časa, dokler stopnja aktivnosti odpadkov ne pade na raven, ko ti niso več radioaktivni. To pri nizko in srednje radioaktivnih odpadkih traja do 300 let. Ker ne moremo z gotovostjo trditi, da bo strokovni nadzor nad odpadki ves čas mogoč, je najbolj varna rešitev preprečitev dostopa do njih.

Drugi vidik nujnosti strokovnega ravnanja z radioaktivnimi odpadki pa je ogrožanje varnosti okolja. Za radioaktivne odpadke je treba namreč poskrbeti na tak način, da radioaktivni izotopi od odpadkov ne prehajajo v okolje.

Rešitev za oba vidika varnosti omogoča odlagališče radioaktivnih odpadkov. Odlagališče kot kompleks naravnih in umetnih pregrad preprečuje prehod radioaktivnih izotopov od odpadkov v okolje, obenem pa preprečuje tudi dostop ljudi in drugih živih bitij do teh odpadkov.

Do kakšnih nepredvidenih dogodkov je prišlo, da smo v fazi kriznega komuniciranja?

Pri umeščanju objekta za odlaganje radioaktivnih odpadkov v prostor gre v bistvu za postopek izbire primerne lokacije, pri čemer so upoštevani tako tehnični kot tudi socialni in ekonomski vidiki. Ključni dejavnik pri načrtovanju odlagališč postaja družbena sprejemljivost takšnih objektov, zaradi česar je vedno večja pozornost v zgodnjih stopnjah načrtovanja takšnih objektov posvečena sociološkim vidikom.

Pri postopku izbire primerne lokacije za odlagališče je tako v Sloveniji zaradi preslabe osveščenosti ter zaradi že a priori odpora lokalnega prebivalstva na različnih koncih Slovenije prišlo do nepredvidenih zapletov.

Kakšni so naši glavni komunikacijski problemi?

Glavni komunikacijski problem našega podjetja je v sporočanju lokalni, pa tudi celotni slovenski splošni javnosti, da je jedrska energija pravzaprav zelo čista oblika energije, saj so vplivi jedrskih elektrarn na okolje v primerjavi z vplivi na primer termoelektarne izjemno majhni. Jedrske elektrarne namreč ne sproščajo v ozračje CO₂ in torej ne prispevajo h globalnemu učinku tople grede. Izračuni tako kažejo, da uporaba jedrske energije Evropi letno prihrani izpust približno 800 milijonov ton CO₂. Za enak prihranek bi morali na primer s cest umakniti kar 200 milijonov avtomobilov.

Vendar pa po drugi strani pri pridobivanju električne energije s pomočjo jedrskih reakcij seveda nastajajo nizko in srednje radioaktivni odpadki (NSRAO), ki jih je nekako vendarle treba uskladiščiti. Splošna javnost (na samo slovenska) seveda čuti nek odpor do ideje, da bi bilo ravno v bližine njihovega naselja pozicionirano odlagališče javnih odpadkov. Tako gre v bistvu za neke vrste strah pred radioaktivnim sevanjem oz. pred nesrečami jedrskih elektrarn v preteklosti (npr. Černobil). Ta strah je po eni strani seveda utemeljen, saj vemo, da nesreča nikoli ne počiva, vendar pa bomo pri našem komunikacijskem načrtu poudarili 2 komponenti: 1. če jedrska elektrarna strogo upošteva standarde na področju radioaktivne energije, je kakršenkoli strah odveč in 2. pri skladiščenju radioaktivnih odpadkov pravzaprav ni neposrednega fizičnega stika z ljudmi, saj se odpadki skladiščijo v za to predvidenih infrastrukturah, poleg tega pa pri odpadkih ni več možnosti kakršnihkoli nesreč (eksplozij).

Opis situacije – zakaj točno potrebuje podjetje komunikacijski načrt? Kaj je potrebno rešiti? In kdo to reši? Najamemo agencijo za odnose z javnostmi, interna služba za odnose z javnostmi, mogoče kaj drugega?

Podjetje potrebuje komunikacijski načrt zaradi razjasnitve nejasnosti, ki se pojavljajo v javnosti v zvezi z nizko in srednje radioaktivnimi odpadki ter seveda zaradi nujnosti najdbe primerne lokacije za odlagališče tovrstnih odpadkov.

Te problematike se z osveščanjem prebivalstva loteva že NEK, vendar pa je država Slovenija, ki ima pol lastništva nad NEK, ustanovila Agencijo za radioaktivne odpadke (ARAO), katere osnovni cilj delovanja je zagotoviti učinkovito, varno in odgovorno ravnanje z vsemi vrstami radioaktivnih odpadkov pri nas od njihovega nastanka do končne odložitve. Ravnanje z odpadki poleg samega odlaganja kot končne in trajne rešitve obsega tudi različne dejavnosti in rokovanje z odpadki pred odlaganjem kot so obdelava in priprava odpadkov za skladiščenje in/ali odlaganje, skladiščenje in prevoz. Delo ARAO je zato osredotočeno na naslednja področja:

- *načrtovanje in pripravljane dolgoročnih rešitev za NSRAO in IJG,*
- *odlaganje radioaktivnih odpadkov,*
- *ravnanje z RAO malih proizvajalcev,*
- *obveščanje, ozaveščanje in izobraževanje javnosti,*
- *sanacije objektov z radioaktivnimi odpadki.*

V okviru teh področij dela ARAO skrbi za pretok strokovnih informacij tako v domačem kot v mednarodnem prostoru ter se povezuje s sorodnimi mednarodnimi agencijami za ravnanje z odpadki in drugimi strokovnimi institucijami. Tako da za odnose z javnostmi (kot tudi za vse ostale aktivnosti) v našem konkretnem primeru skrbi kar interna služba za odnose z javnostmi v okviru ARAO.

II. DEL

1. CILJI: Kakšni so strateški, poslovni, komunikacijski, marketinški cilji ter cilji odnosov z mediji?

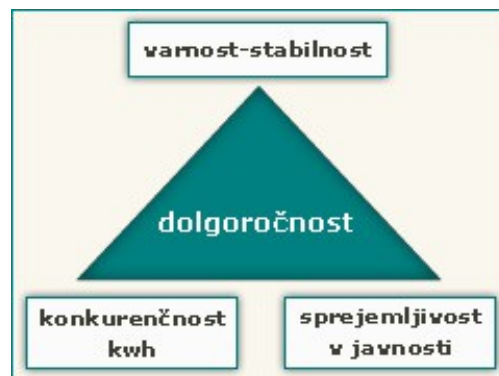
NEK

Na podlagi vizije in poslanstva si v NEK zastavljamo in uresničujemo naslednje **strateške cilje**:

- **doseganje varnega in stabilnega obratovanja** na ravni zgornje četrtine jedrskih elektrarn, ki obratujejo po svetu, in v skladu s kazalci obratovalne učinkovitosti WANO (World Association of Nuclear Operators),
- **doseganje konkurenčnosti** proizvedene električne energije na odprtem trgu, s povprečno letno proizvodnjo 5100 GWh, 18-mesečnim gorivnim ciklusom, remontu, krajšimi od 28 dni, ter stroškovno učinkovitostjo,
- **doseganje družbene sprejemljivosti** jedrske tehnologije, ki temelji na varnem, okoljsko čistem in odgovornem obratovanju ter na visoki motiviranosti in pripadnosti vseh zaposlenih.

Cilji odnosov z mediji so v primeru obeh podjetij osveščanje vseh javnosti o primernosti pridobivanja električne energije s pomočjo jedrskih reakcij.

Ostale cilje podjetja Nuklearna Elektrarna Krško najbolj predstavi naslednja skica:

ARAO

Strateški cilj Agencije za radioaktivne odpadke je vzpostavitev odzivnega, zanesljivega, varnega, okoljsko in narodno-gospodarsko sprejemljivega ter zato vsestransko učinkovitega sistema ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom v Republiki Sloveniji.

Cilji odnosov z mediji so v primeru obeh podjetij osveščanje vseh javnosti o primernosti pridobivanja električne energije s pomočjo jedrskih reakcij.

ARAO je bila leta 2006 na področju odnosov z javnostmi osredotočena na podporo projektu izbora lokacije in načrtovanja odlagališča za NSRAO ter s tem na komuniciranje z regijo

Posavje. Kljub tej osredotočenosti pa ni zanemarila niti komunikacije s splošno javnostjo oz. z mediji, s politično javnostjo in nevladnimi organizacijami na nacionalni ravni.

Glavnina dejavnosti ARAO na področju odnosov z javnostmi je leta 2006 potekala v okviru delovanja lokalnih partnerstev, ki so bila v občinah Brežice, Krško in Sevnica vzpostavljena v začetku leta. Komuniciranje je potekalo preko objav v lokalnih medijih, neposredne pošte in predstavitev, pozneje, ko so bile vzpostavljene, tudi preko spletnih strani lokalnih partnerstev. V komuniciranje z lokalno javnostjo se je po potrebi vključila tudi mediatorka.

2. CILJNE JAVNOSTI: Katere so ciljne javnosti vašega podjetja? Kaj predstavlja širšo splošno javnost, kaj notranjo, kaj poslovno in kaj finančno javnost?

Ciljni javnosti sta v našem konkretnem primeru predvsem dve: strokovna ter splošna. Strokovna javnost v komunikacijskem načrtu nastopa predvsem kot utemeljitelj izbora lokacije ter tisti, ki zagotavlja strokovnost izvedbe ter podaja argumente pri prepričevanju ljudi o neškodljivosti tovrstnih odlagališč. Seveda pa je po drugi strani največja ciljna javnost v našem konkretnem primeru splošna vseslovenska javnost oz. posamezne lokalne skupnosti, katere se odločajo o ustreznosti lokacije v njihovem okolju.